

Εισαγωγικά

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι η ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας στον τομέα της Φυσικοχημείας καθώς και η παροχή τεχνολογικών υπηρεσιών και η παραγωγή ειδικών τεχνολογικών προϊόντων στα πλαίσια της ερευνητικής δραστηριότητας.

Το Ινστιτούτο Φυσικοχημείας (ΙΦΧ) εστιάζει στη διεξαγωγή υψηλής στάθμης βασικής και τεχνολογικής έρευνας κυρίως στις περιοχές των νανολειτουργικών υλικών, των καταλυτικών και φωτοκαταλυτικών διεργασιών, της νανοχημείας, της περιβαλλοντικής τεχνολογίας, της ανανεώσιμης ενέργειας της υπολογιστικής φυσικοχημείας και της χημικής βιολογίας. Η ερευνητική δραστηριότητα περιλαμβάνει δεκατέσσερα ερευνητικά αναπτυξιακά έργα που οργανώνονται σε τρία προγράμματα. Το εξαιρετικό ανθρώπινο δυναμικό απαρτίζεται από λίαν έμπειρους ερευνητές αλλά και ικανότατους νεότερους επιστήμονες, μεταδιδακτορικούς συνεργάτες και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Το Ινστιτούτο διαθέτει σημαντική υλικοτεχνική υποδομή που περιλαμβάνει φασματομέτρα NMR, X-RAY, Raman, FT-IR, UV), μικροσκόπια AFM-STM, υποδομές ανόργανης και οργανικής σύνθεσης αλλά και μία πληθώρα από αναλυτικές διατάξεις και απαραίτητο/ συμπληρωματικό εξοπλισμό. Παράλληλα στο ΙΦΧ λειτουργούν εργαστήρια παροχής τεχνολογικών υπηρεσιών & μετρήσεων (Εργαστήριο Ραδιοχρονολογήσεων-Ισοτοπικές Αναλύσεις, Μετρήσεις Ραδονίου, Εργαστήριο Υλικών Μεμβρανών, Εργαστήριο Περιβαλλοντικών Αναλύσεων, Εργαστήριο Παρασκευής και Χαρακτηρισμού Μοριακών και Υπερμοριακών Συστημάτων) που προσφέρουν υπηρεσίες και σε εξωτερικούς φορείς και χρήστες. Μεγάλο μέρος των ερευνητικών αναγκών καλύπτεται από εισροές από ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα.

Η πρόσφατη αξιολόγηση έδειξε ότι το Ινστιτούτο Φυσικοχημείας βρίσκεται σήμερα σ' ένα μεταβατικό στάδιο και καλείται να πορευθεί σε περιβάλλον εξόχως ανταγωνιστικό, τόσο στον ελληνικό όσο και στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας. Σκοπός της νέας διεύθυνσης είναι η ανέλιξη του Ινστιτούτου και η καθιέρωσή του σε σύγχρονη και ανταγωνιστική ερευνητική μονάδα, η ανάδειξή του ως Ελληνικού και Ευρωπαϊκού Κέντρου Αριστείας στον κλάδο της Φυσικοχημείας μέσω: α) προσέλκυσης νέων ικανών ερευνητών, β) αύξησης κονδυλίων από ανταγωνιστικά προγράμματα, γ) ανανέωσης/συμπλήρωσης εξοπλισμού και δ) ανάπτυξης διμερών συνεργασιών με ιδρύματα του εξωτερικού. Για το σκοπό αυτό, με επίκεντρο τη θεματική περιοχή της Φυσικοχημείας ακολουθείται εξελισσόμενη ερευνητική πολιτική με σαφείς επιστημονικούς αλλά και τεχνολογικού στόχους, υποστηριζόμενη από συγκροτημένη και πρακτική διαχείριση, που βασίζεται στους ακόλουθους άξονες: Μακροπρόθεσμη Βασική Έρευνα, Μεσοπρόθεσμη Εφαρμοσμένη Έρευνα και Εμπορική Αξιοποίηση των Αποτελεσμάτων Έρευνας. Η πολιτική του Ινστιτούτου περιλαμβάνει:

-Καθιέρωση ενός λειτουργικού οργανογράμματος με τη δημιουργία θεματικά σύγχρονων, ισοδύναμων ερευνητικών προγραμμάτων που περιλαμβάνουν ερευνητικά έργα με παρεμφερές ή συμπληρωματικό αντικείμενο και την απαραίτητη κρίσιμη μάζα, ώστε να επιτευχθεί σταδιακά επικέντρωση έρευνας σε συγκεκριμένους τομείς αιχμής στους οποίους διακρίνεται το ΙΦΧ και να καταστεί βαθμηδόν εφικτή η εκμετάλλευση της προστιθέμενης αξίας που προκύπτει από κοινή δράση και εκτεταμένη συνεργασία ερευνητών. Παράλληλα προωθείται η οριζόντια διασύνδεση των προγραμμάτων. Τα αναμενόμενα πολλαπλασιαστικά οφέλη από μία τέτοια συνέργεια είναι πολλά με κυριότερα την αντιμετώπιση της πολυδιάσπασης και τη συντεταγμένη και συγκλίνουσα πορεία του Ινστιτούτου στο κοντινό μέλλον.

-Προκήρυξη νέων θέσεων ερευνητικού προσωπικού καθώς και νέων θέσεων τεχνικού προσωπικού (ΠΕ, ΤΕ)

-Εφαρμογή πολιτικής προσέλκυσης μεταπτυχιακών σπουδαστών υψηλού επιπέδου. Συνεργασία με τμήματα ΑΕΙ στα πλαίσια προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ και αντίστοιχων κοινών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

-Εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης για όλους τους ερευνητές με παράλληλη ενίσχυση των «αδύνατων ομάδων» αλλά και καθιέρωση κινήτρων αποδοτικότητας που περιλαμβάνουν:

- Χρηματοδότηση μετά από εσωτερική προκήρυξη/αξιολόγηση 1-2 προτάσεων το χρόνο από τα έσοδα του Ινστιτούτου.
- Ορθολογική κατανομή των μεταπτυχιακών υποτρόφων (ΜΥ) και συνεργαζόμενων ερευνητών (ΣΕ) στα Προγράμματα και στα Έργα, ώστε κάθε εγκεκριμένο έργο να διαθέτει ένα τουλάχιστο ΜΥ. Οι υπόλοιποι διατίθενται με τρόπο ώστε να επιβραβεύεται η συνεργασία ανάμεσα στα έργα και στα προγράμματα

-Εφαρμογή εξωστρεφούς πολιτικής συνεργασιών επικεντρωμένης σε ερευνητικές ομάδες από χώρες ερευνητικά και τεχνολογικά προηγμένες. Αξιοποίηση πολυθεματικότητας του Κέντρου και στρατηγική προώθηση διιנסτιτούτικής συνεργασίας τόσο σε ελληνικά (π.χ. ΠΕΠ Αττικής και ΕΠΑΝ με τα Ινστιτούτα Επιστήμης Υλικών και Βιολογίας) όσο και σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Στόχος είναι η κάθε ερευνητική δραστηριότητα του Ινστιτούτου να είναι μακροπρόθεσμα ανταγωνιστική και αυτοσυντηρούμενη

-Προβολή του παραγόμενου έργου, διάχυση της παραγόμενης γνώσης στην κοινωνία.

-Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ινστιτούτου με προσέλκυση νέων προγραμμάτων και σημαντικής εξωτερικής χρηματοδότησης. Εξοικονόμηση επιπλέον εσόδων νέων πόρων (συγχρηματοδότηση, έργα παροχής υπηρεσιών, αξιοποίηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, εταιρίες έντασης γνώσης) και εξασφάλιση αναγκαίων σύγχρονων ερευνητικών υποδομών.

-Συντήρηση και ουσιαστική αναβάθμιση του κτιριακών εγκαταστάσεων σε επίπεδο υγιεινής, ασφάλειας και λειτουργικότητας. Αναβάθμιση των εργαστηριακών χώρων (πάγκοι, εστίες, νερό, ηλεκτρικό δίκτυο, εγκατάσταση συστήματος ασφαλείας, έλεγχος πρόσβασης). Ουσιαστική λειτουργία των χώρων οργανολογίας με την εγκατάσταση των μεγάλων/κοινών οργάνων και παράλληλη εξασφάλιση της λειτουργικότητας και της επισκεψιμότητας.

-Συνεργασία και υποστήριξη από το Τμήμα Προγραμμάτων και Αποτίμησης Ερευνών της Δ/νσης Τεχνολογικών Εφαρμογών του Κέντρου όχι μόνο πάνω σε θέματα υποδομών αλλά και προγραμμάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας καθώς και νομικής κάλυψης.

-Κατοχύρωση των πνευματικών δικαιωμάτων με διπλώματα ευρεσιτεχνίας (ελληνικά ή/και διεθνή)-πέραν των δημοσιεύσεων σε διεθνή περιοδικά, ενθάρρυνση και παροχή κάθε είδους κινήτρου και διευκόλυνσης για την δημιουργία εταιριών έντασης γνώσης (spin-off) με την ενεργό συμμετοχή των ερευνητών του ΙΦΧ.

Με το παραπάνω πλαίσιο επιδιώκεται η συντεταγμένη πορεία και ουσιαστική λειτουργία του Ινστιτούτου Φυσικοχημείας ως αυτόνομης και λειτουργικής ερευνητικής οντότητας με συγκεκριμένο αντικείμενο, σύγχρονη θεματολογία και υποδομή, και απώτερο στόχο την ανάδειξη και διατήρηση της επιστημονικής αριστείας μέσα σ' ένα πολυθεματικό ερευνητικό κέντρο που ενισχύει την συνεργασία, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα.

Αγία Παρασκευή, Μάρτιος 2008

Ο Δ/ντής του Ινστιτούτου Φυσικοχημείας

Δρ. Πολύκαρπος Φαλάρας